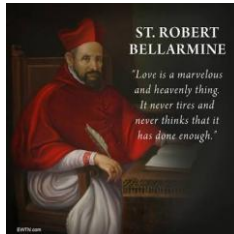
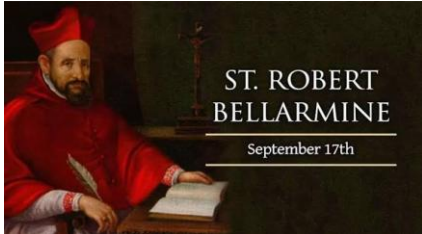

บทเทศน์และข้อคิด วันพฤหัสบดีที่ 17 กันยายน 2026
ระลึกถึงนักบุญโรเบิร์ต เบลลาร์มีโน (Roberto Bellarmine)
พระสังฆราชและนักปราชญ์แห่งพระศาสนจักร ศต. 16

บทอ่านประจำวัน: บทอ่านที่หนึ่ง: 1 โครินธ์ 15:1-11 เพลงสดุดี: สดุดี 118 พระวรสาร: ลูกา 7:36-50

หัวใจของพระวาจาวันนี้คือ “ความจริงของพระวรสารต้องผ่านจากสมอง ลงไปถึงหัวใจ และออกมาเป็นความรักต่อผู้ที่พระเจ้าทรงให้อภัย”

นักบุญโรเบิร์ต เบลลาร์มีโนเป็นตัวอย่างงดงามของผู้ที่มีทั้ง “ปัญญาอันเฉียบคม” และ “หัวใจที่อ่อนโยนต่อคนยากจน”

1. อยากให้รู้จักนักบุญโรเบิร์ต เบลลาร์มีโน

โรเบิร์ต เบลลาร์มีโน หรือภาษาอิตาเลียนว่า **Roberto Bellarmine** เกิดเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม ค.ศ. 1542 ที่เมืองมอนเตปุลชานो ประเทศอิตาลี ในครอบครัวชนชั้นสูงแต่ฐานะไม่ร่ำรวย มารดาของท่านเป็นน้องสาวของสมเด็จพระสันตะปาปามาร์เซลโลที่ 2 ตั้งแต่วัยเด็กท่านมีความจำยอดเยี่ยม สามารถท่องบทกวีของ “เวอร์จิล” ได้ เล่นไวโอลิน แต่งบทกวีภาษาละติน และมีพรสวรรค์ในการอภิปราย เมื่ออายุ 18 ปี ท่านเข้าคณะนักบวชเยสุอิต ต่อมาเป็นอาจารย์เทววิทยา นักเทศน์ อธิการวิทยาลัยโรมัน พระคาร์ดินัล และพระอัครสังฆราชแห่งกาบัว ท่านยังเคยเป็นอาจารย์และผู้อำนวยการฝ่ายจิตของนักบุญอลอยซิอุส กอนซากาอีกด้วย

ท่านมีชื่อเสียงจากหนังสือด้านเทววิทยา โดยเฉพาะงานที่อธิบายและปกป้องความเชื่อคาทอลิกในยุคหลังการปฏิรูปศาสนา รวมทั้งหนังสือคำสอนสองฉบับ ซึ่งถูกนำไปใช้สอนความเชื่อเป็นเวลาหลายศตวรรษ

แต่สิ่งที่ทำให้ท่านเป็นนักบุญ มิใช่เพียงเพราะท่าน “ตอบข้อโต้แย้งเก่ง” หากเพราะท่านพยายามดำเนินชีวิตตามความจริงที่ตนเองสอน

ท่านมรณภาพวันที่ 17 กันยายน ค.ศ. 1621 อายุ 78 ปี ได้รับการประกาศเป็นนักบุญในปี 1930 และได้รับแต่งตั้งเป็นนักปราชญ์แห่งพระศาสนจักรในปี 1931

ข้อคิดในบทเทศน์วันนี้: “ความจริงที่ไม่มีความรัก อาจกลายเป็นก้อนหิน”

มีเรื่องเล่าว่า หลังจากคุณพ่อโรเบิร์ต เบลลาร์มีโนได้รับแต่งตั้งเป็นพระคาร์ดินัล ท่านต้องย้ายเข้าไปอยู่ในตำหนักที่สง่างามตามฐานะของพระคาร์ดินัล ห้องของท่านประดับด้วยม่านและพรมราคาแพง ต่อมา ผู้ดูแลบ้านสังเกตเห็นพรมบางผืนหายไปจากผนัง จึงถามด้วยความตกใจว่า “พระคุณเจ้า พรมประดับผนังหายไปไหนครับ?” ท่านตอบอย่างสงบว่า “พอนำพรมทั้งหมดไปขาย แล้วเอาเงินให้คนยากจน” ผู้ดูแลรีบทักว่า “แต่ฤดูหนาวกำลังจะมา ผนังห้องของพระคุณเจ้าจะเย็นเยือกนะครับ!” พระคาร์ดินัลจึงตอบว่า “กำแพงไม่รู้รู้สึกหนาว แต่คนยากจนรู้สึก” นี่ไม่ใช่เพียงคำพูดสวยๆ แต่ท่านดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายจริงๆ และมอบรายได้ส่วนใหญ่ให้คนยากจน แม้ตนเองจะอยู่อย่างสมถะ ท่านกลับเอาใจใส่ให้ผู้ช่วยงานของท่านและคนรับใช้มีสิ่งจำเป็นอย่างเพียงพอ

ข้อคิดที่ควรไตร่ตรอง — คนที่ควรจะ “หนาว” ตามสายตาของโลกคือกำแพง แต่สำหรับนักบุญ คนที่กำลังหนาวจริงๆ คือมนุษย์ที่อยู่ข้างนอก

บางครั้งเราปกป้องกำแพงมากกว่าปกป้องมนุษย์, รักษาภาพลักษณ์มากกว่ารักษาหัวใจ, รักษากฎเกณฑ์ แต่ลืมคนที่กำลังร้องไห้อยู่ใต้กฎเกณฑ์นั้น

1. “พระเยซูคริสตเจ้าสิ้นพระชนม์เพื่อบาปของเรา”

ในบทอ่านที่หนึ่ง นักบุญเปาโลเตือนชาวโครินธ์ให้กลับไปสู่หัวใจของพระวรสาร:

“พระเยซูคริสตเจ้าสิ้นพระชนม์เพราะบาปของเรา... ทรงถูกฝังไว้ และทรงกลับคืนพระชนมชีพในวันที่สาม” นี่คือการยืนยันของความเชื่อ ไม่ใช่ความคิดที่เราประดิษฐ์ขึ้น ไม่ใช่ปรัชญาเพื่อถกเถียงเอาชนะกัน แต่เป็นเหตุการณ์แห่งความรัก:

- พระเยซูคริสตเจ้าทรงสิ้นพระชนม์ “เพื่อเรา”
- ทรงกลับคืนพระชนมชีพ “เพื่อเปิดอนาคตให้เรา”

- และทรงสำแดงพระองค์ แก่แก่นักบุญเปาโล ผู้เคยเบียดเบียนพระศาสนจักร

นักบุญเปาโลจึงพูดว่า “ข้าพเจ้าเป็นผู้ที่น้อยที่สุดในบรรดาอัครสาวก...แต่ข้าพเจ้าเป็นอย่างที่เป็นอยู่ก็เพราะพระหรรษทานของพระเจ้า”

นี่คือท่าทีของนักปราชญ์แท้จริง: ยิ่งรู้มาก ยิ่งถ่อมตน

คนที่รู้เพียงเล็กน้อยมักคิดว่าตนเองรู้ทุกอย่าง แต่คนที่เข้าใจลึกซึ้งความจริงจริงๆ จะพบว่าตนเองยังต้องพึ่งพระหรรษทานอีกมาก นักบุญโรเบิร์ต เบลลาร์มีโนมีความรู้มหาศาล แต่ไม่ได้พูดว่า “ข้าพเจ้าเป็นอย่างที่เป็นเพราะข้าพเจ้าเก่ง” ท่านดำเนินชีวิตด้วยความสำนึกเช่นเดียวกับนักบุญเปาโลว่า “ข้าพเจ้าเป็นอย่างที่เป็นอยู่ ก็เพราะพระหรรษทานของพระเจ้า”

2. ใครเป็นคนบาปที่สุดในบ้านของซีโมน?

ในพระวรสาร หญิงคนหนึ่งซึ่งคนทั้งเมืองรู้ว่าเป็นคนบาป เข้ามาหาพระเยซูเจ้า นางร้องไห้ ใช้น้ำตาชโลมพระบาท ไข่มวยผมเช็ด จูบพระบาท และชโลมด้วยน้ำมันหอม ซีโมนชาวฟาริสีมองนางแล้วตัดสินใจว่า “ถ้าคนนี้เป็นประกาศกจริง ก็ควรรู้ว่าหญิงที่แตะต้องเขาเป็นคนบาป” ซีโมนไม่พูดออกมา แต่พระเยซูเจ้าทรงได้ยินเสียงตัดสินใจของเขา คำถามคือว่า ในห้องนั้นใครตาบอดกว่ากัน?

-หญิงคนนั้นรู้ว่าตนเป็นคนบาป แต่ซีโมนไม่รู้ว่าจะตนเองก็ต้องการพระเมตตา

-หญิงคนนั้นเข้ามาพร้อมน้ำตา ซีโมนเข้ามาพร้อมมาตรวัดผู้อื่น

-หญิงคนนั้นไม่มีข้อแก้ตัว แต่ซีโมนไม่มีความรัก

พระเยซูเจ้าจึงทรงสรุปว่า “บาปมากมายของนางได้รับการอภัยแล้ว เพราะนางมีความรักมาก ผู้ที่ได้รับการอภัยน้อย ก็ยิ่งรักน้อย”

พระเยซูเจ้าไม่ได้บอกว่าบาปไม่สำคัญ แต่ทรงประกาศว่า พระเมตตาของพระเจ้าทรงอำนาจมากกว่าบาป **พระองค์ไม่ทรงเรียกความชั่วว่าความดี แต่ก็ไม่ทรงเรียกคนบาปว่า “คนไร้ค่า”**

3. นักบุญผู้ปกป้องความจริงด้วยความถ่อมตน

นักบุญโรเบิร์ต เบลลาร์มีโนมีชีวิตอยู่ในยุคที่พระศาสนจักรเผชิญการแตกแยกอย่างรุนแรง ผู้คนโต้เถียงกันเรื่องความเชื่อ ศาสนา และอำนาจ ท่านปกป้องคำสอนของพระศาสนจักรอย่างเข้มแข็ง แต่พยายามใช้เหตุผล หลักฐานจากพระคัมภีร์ และคำสอนของบรรดาบิดาจารย์ มิใช่อาศัยเพียงอารมณ์

ในกรณีของกาลิเลโอ ซึ่งเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ท่านเบลลารมีโนเคยให้หลักคิดที่ น่าสนใจว่า หากมีการพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์อย่างแท้จริงว่าโลกโคจรรอบดวงอาทิตย์ เราก็จำเป็นต้องพิจารณาการตีความพระคัมภีร์บางข้อความด้วยความระมัดระวัง มากกว่าจะปฏิเสธสิ่งที่พิสูจน์ได้ แม้ท่านเป็นบุคคลในยุคสมัยที่มีข้อจำกัด แต่หลักคิดนี้ ยังมีคุณค่ามาก: **อย่าใช้พระคัมภีร์เป็นอาวุธต่อต้านความรู้ และอย่าใช้วิทยาศาสตร์ เป็นอาวุธดูหมิ่นความเชื่อ**

ความเชื่อแท้ไม่กลัวคำถาม, ความจริงไม่กลัวการตรวจสอบ, และนักปราชญ์แท้ไม่ว่าอายุที่ จะพูดว่า “เรื่องนี้เรายังไม่รู้ครบถ้วน”

โลกปัจจุบันมีข้อมูลมาก แต่ไม่ได้หมายความว่าปัญญามากขึ้น เรามีโทรศัพท์ที่ค้นหา คำตอบได้ภายในไม่กี่วินาที แต่บางครั้งกลับใช้เวลาไม่ถึงสิบวินาทีตัดสินชีวิตของคนคนหนึ่ง เราอ่านข้อความสั้น ๆ แล้วตัดสินว่าเขาเลว, ดูคลิปไม่กี่วินาทีแล้วตัดสินว่าใครผิด ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) สร้างข้อความหรือภาพที่น่าเชื่อถือ แล้วส่งต่อโดยไม่ ตรวจสอบ เราอาจมี “ข้อมูล” มากกว่าคนสมัยนักบุญเบลลารมีโน แต่ยังขาดสิ่งที่ท่านมี คือ **วินัยในการแสวงหาความจริงและความถ่อมตนต่อความจริง**

4. ข้อคิดสำหรับพระศาสนจักร

พระศาสนจักรจำเป็นต้องรักษาความจริง แต่ต้องถามตนเองเสมอว่า เรายักษาความจริง แบบพระเยซูเจ้า หรือรักษาแบบซีโมนชาวฟาริสี? ซีโมนไม่ได้พูดสิ่งผิดทั้งหมด เขารู้ว่า หญิงคนนั้นเป็นคนบาป แต่ปัญหาคือเขาเห็นเพียงอดีตของนาง ขณะที่พระเยซูเจ้า ทอดพระเนตรเห็นอนาคตที่พระหรรษทานกำลังเปิดให้นาง พระศาสนจักรจึงต้องไม่เป็นเพียงสถานที่ที่ประกาศว่า “ใครผิด ใครถูก” แต่ต้องเป็นบ้านที่ช่วยให้คนซึ่งเคยผิดพลาดในอดีตสามารถกลับมายืนขึ้นใหม่

- **สอนความจริงโดยไม่ทำให้ผู้แสวงหารู้สึกถูกดูหมิ่น**
- **ตักเตือนโดยไม่เหยียบย่ำศักดิ์ศรี**
- **ปกป้องหลักศีลธรรมโดยไม่ปิดประตูใส่คนบาป**
- **รับฟังบาดแผลของผู้คน ก่อนยื่นคำตอบสำเร็จรูป**
- **ยอมรับความผิดพลาดอย่างจริงใจ เมื่อสมาชิกหรือผู้นำพระศาสนจักรทำให้ผู้อื่น บาดเจ็บ**

เพราะว่าความจริงของพระเยซูเจ้าไม่ได้มาเพื่อชนะการโต้เถียง แต่เพื่อช่วยมนุษย์ให้รอด

5. เราเป็นซีโมน หรือเป็นหญิงคนนั้น?

วันนี้พระวรสารไม่ได้ถามเพียงว่า “ใครเป็นคนบาป?” เพราะคำตอบคือเราทุกคน แต่ถามว่า “ใครยอมรับว่าตนต้องการการอภัย?” บางคนเข้าวัดมานาน จนเริ่มรู้สึกว่าเป็นเจ้าของบ้าน และมองคนที่เพิ่งเข้ามาว่า “เขามาทำอะไรที่นี่?”, บางคนรับศีลมหาสนิททุกวัน แต่ยังไม่พูดกับคนในครอบครัว, สวดส่ายประจำ แต่ชอบส่งต่อข้าวที่ทำลายชื่อเสียงผู้อื่น, ปกป้องคำสอนของพระศาสนจักรอย่างเข้มแข็ง แต่ไม่เคยถามคนทุกข้อใจว่า “วันนี้คุณไหวไหม?” เราอาจรู้คำสอนถูกทุกข้อ แต่หัวใจยังเป็นของซีโมน, ขณะที่คนซึ่งสวดบทภาวนาไม่คล่อง แต่เขาอาจกำลังใช้หยดน้ำตาล้างพระบาทของพระเยซูเจ้า

นักบุญโรเบิร์ต เบลลาร์มีโนเตือนเราว่า **ความเชื่อที่อยู่เพียงในหนังสือยังไม่สมบูรณ์**
ความจริงต้องลงจากชั้นหนังสือ ผ่านหัวใจ และไปถึงคนยากจน

ขอสรุปข้อคิดในวันนี้

วันหนึ่งพระเจ้าจะไม่ถามเราว่า “เจ้าเอาชนะการโต้เถียงได้กี่ครั้ง?” แต่อาจทรงถามว่า “เมื่อพบคนที่กำลังหนาว เจ้าให้ความอบอุ่นแก่เขาหรือไม่?” พระองค์อาจไม่ถามว่า “เจ้าจับผิดคนอื่นได้แม่นยำแค่ไหน?” แต่อาจทรงถามว่า “เจ้าเคยจำได้หรือไม่ว่า ตัวเจ้าเองก็ได้รับการอภัย?”

ขอให้นักบุญโรเบิร์ต เบลลาร์มีโน ช่วยเราให้เป็นคริสตชนที่จะต้องปฏิบัติ ดังนี้...

- **รักความจริง แต่ไม่หึงเพราะความจริง**
- **มีความรู้ แต่ไม่ใช่ความรู้เป็นอาวุธ**
- **รักษาคำสอน แต่ไม่ทอดทิ้งคนบาปเจ็บ**
- **กล้ายอมรับว่าเราเองก็เป็นคนบาป**
- **และเมื่อได้รับการอภัยแล้ว ก็รู้จักรักให้มากขึ้น**

เพราะในที่สุด ความจริงที่ไม่มีความรัก อาจกลายเป็นก้อนหิน

แต่ความจริงที่อยู่ในพระหัตถ์ของพระเยซูเจ้า จะกลายเป็นมือที่ยกคนบาปให้ลุกขึ้น และพระองค์ยังตรัสกับเราทุกคนเหมือนที่ตรัสกับหญิงคนนั้นว่า “ความเชื่อของเจ้าได้ช่วยเจ้าให้รอด จงไปเป็นสุขเถิด” อาเมน.

(วิษณุ ธัญญอนันต์ เจ้าอาวาสวัดเชนต์จอห์น ลาดพร้าว กรุงเทพฯ)